

ที่ มท ๐๐๑๘.๑/๕๓๒๓

ศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร
ถนนวิจิตรสุรการ มท ๔๙๐๐๐

พ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการแจ้งการเกิดและการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

เรียน นายทะเบียนอำเภอ และนายทะเบียนท้องถิ่น ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘
ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักทะเบียนจังหวัดมุกดาหารได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ที่มีรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการขอสัญชาติไทยของประชาชนได้ ต่อมาสำนักทะเบียนได้แก้ไขรายการเอกสารดังกล่าวให้ถูกต้องตามความเป็นจริงแล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของสำนักทะเบียนเป็นไปด้วยความถูกต้องในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้สำนักทะเบียนทุกแห่ง ได้ศึกษาทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสั่งการสำนักทะเบียนกลางที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกราช มณีกรรณ)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร./โทรสาร ๐-๔๒๖๑-๑๘๑๗

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนล้าลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

ที่ มท ๐๓๐๔.๑/ว ๘

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง การแจ้งการเกิดและการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. กฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการจัดทำทะเบียนบ้านและการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามมกตว ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางสรุปการจัดทำสูติบัตรและทะเบียนประวัติบุคคลไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายฯ

ตามที่ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมา โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมหลักการของพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ หลายประการ รวมถึงเรื่องการแก้ไขปัญหาการไร้สถานะทางทะเบียนของบุคคลที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยในเรื่องการรับแจ้งการเกิดและการจัดทำเอกสารการทะเบียนราษฎร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการประชากรของประเทศ การตรวจสอบ ควบคุมและพิสูจน์ทราบตัวบุคคล และเป็นการสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคี อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เป็นต้น รวมทั้งได้มีการออกกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงมหาดไทย และระเบียบสำนักทะเบียนกลางเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งได้แจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งทราบและถือปฏิบัติตามเอกสารที่อ้างถึง นั้น

นับแต่พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ สำนักทะเบียนกลางได้รับการสอบถามปัญหาและข้อหารือจำนวนมากเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการรับแจ้งการเกิดและจัดทำสูติบัตรรวมถึงการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยประเภทต่างๆ ที่อาศัยอยู่ใน

ประเทศไทย...

ประเทศไทยโดยสำนักทะเบียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้องและชัดเจน จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งชักซ้อมความเข้าใจให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

ก. การรับแจ้งการเกิดและการออกสูติบัตร

(๑) กรณีการแจ้งการเกิดภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด นายทะเบียนผู้รับแจ้งสามารถรับแจ้งการเกิดและออกสูติบัตรให้กับเด็กทุกคนที่เกิดในราชอาณาจักรไม่ว่าบิดามารดาของเด็กที่เกิดจะเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือเป็นคนหลบหนีเข้าเมือง หรือเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร และไม่ว่าบิดามารดาของเด็กที่เกิดจะมีชื่อและรายการบุคคลในเอกสารการทะเบียนราษฎรมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักหรือไม่ก็ตาม โดยประเภทของสูติบัตรที่ออกให้แก่เด็กย่อมขึ้นอยู่กับสิทธิและสถานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรของบิดามารดาของเด็กที่เกิดเป็นสำคัญ เช่น บิดาเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีเลขประจำตัวประชาชน ประเภท ๐ มารดาเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว (ถือหนังสือเดินทาง) บุตรจะได้สูติบัตร ท.ร. ๓ เลขประจำตัวประชาชนประเภท ๗ หรือกรณีบิดาเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เคยขึ้นทะเบียนเป็นบุคคลประเภท ๐๐ แต่ระยะเวลาการได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรสิ้นสุดแล้วเนื่องจากไม่ไปขออนุญาตทำงาน ส่วนมารดาได้รับการสำรวจบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนเป็นบุคคลประเภท ๐ บุตรจะได้สูติบัตร ท.ร. ๐๓๑ เลขประจำตัวประชาชนประเภท ๐ หรือกรณีบิดาเป็นคนต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก มารดาเป็นบุตรของชนกลุ่มน้อยที่ตกสำรวจไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักเช่นกัน บุตรจะได้สูติบัตร ท.ร. ๐๓๑ เลขประจำตัวประชาชนประเภท ๐ เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามตารางสรุปการจัดทำสูติบัตรและทะเบียนประวัติบุคคลไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ที่ส่งมาพร้อมนี้

(๒) กรณีการแจ้งการเกิดเกินกำหนดของเด็กที่เป็นบุตรของคนต่างด้าว นายทะเบียนผู้รับแจ้งสามารถรับแจ้งการเกิดและออกสูติบัตรให้ได้โดยปฏิบัติตามข้อ ๕๘ แห่งระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกำหนดให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๕๗ โดยนายทะเบียนจะต้องพิจารณาสถานะของบิดามารดาของเด็กที่แจ้งการเกิดว่าในขณะที่เด็กเกิด บิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวกลุ่มใด ประเภทใด แล้วออกสูติบัตรให้ตามสถานะของบิดามารดาในขณะนั้นเช่นเดียวกับการแจ้งการเกิดในระยะเวลาที่กำหนด อาทิ บิดามีสถานะปัจจุบันเป็นคนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ มีเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๘ มารดาเป็นผู้ที่ได้รับการสำรวจบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนเป็นบุคคลประเภท ๐ แต่ปรากฏว่าในขณะที่บุตรเกิดบิดามีสถานะเป็นผู้ที่ได้รับการสำรวจบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนเป็นบุคคลประเภท ๐ ฉะนั้น การรับแจ้งการเกิดเกินกำหนดสำหรับกรณีนี้ นายทะเบียนผู้รับแจ้งต้องออกสูติบัตร ท.ร. ๐๓๑ กำหนดเลขประจำตัวประชาชนประเภท ๐ เป็นต้น ทั้งนี้ การแจ้งการเกิดเกินกำหนดตามข้อนี้ให้หมายรวมถึงกรณีบุตรของคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรก่อน

/พระราชบัญญัติ...

บุคคลประเภท ๐ ให้กับบุคคลดังกล่าวโดยดำเนินการเช่นเดียวกับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ต้องทำแบบ ๘๔ ไว้เป็นหลักฐาน)

(๔) กรณีบุคคลหรือสถานสงเคราะห์เอกชนขอเพิ่มชื่อเด็กอนาถาที่อยู่ในการอุปการะเลี้ยงดู เข้าในทะเบียนบ้านตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๔๘ ให้นำอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตแล้วแต่กรณี พิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กเช่นเดียวกับการแจ้งการเกิดเกินกำหนด ถ้าไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิด และสัญชาติของเด็กที่ขอเพิ่มชื่อได้ ให้นำทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก ใช้เลขที่ตามทะเบียนบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อหรือของสถานสงเคราะห์แล้วแต่กรณี กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ ให้กับเด็กดังกล่าวโดยดำเนินการเช่นเดียวกับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ต้องทำแบบ ๘๔ ไว้เป็นหลักฐาน)

(๕) กรณีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่นายทะเบียนไม่อาจจัดทำทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) ให้ได้ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๑๐๕ ให้นำทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก ใช้เลขที่ตามทะเบียนบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ ให้กับบุคคลดังกล่าวโดยดำเนินการเช่นเดียวกับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ต้องทำแบบ ๘๔ ไว้เป็นหลักฐาน)

ก. การกำหนดเลขประจำตัวประชาชนสำหรับบุคคลที่ได้รับแจ้งการเกิดตามข้อ ก และได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามข้อ ข จะได้เลข ๑๓ หลักเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป กล่าวคือเลขหลักที่หกและหลักที่เจ็ดเริ่มต้นเป็นเลข ๐๐ (๐ xxx๕ ๐๐xxx xx x) ซึ่งจะแตกต่างจากกลุ่มบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๔ (เลขหลักที่หกและหลักที่เจ็ดเป็นเลข ๘๔)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร ๐-๒๗๕๑-๗๓๑๓-๖

ตารางสรุปเรื่องการจัดทำคู่มือบริหารและทะเบียนประวัติบุคคลไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

กรณี	รหัสบุคคล ของบิดา	รหัสบุคคล ของมารดา	รหัสบุคคล ของบุตร	ประเภท คู่มือ	ทะเบียนที่เพิ่มชื่อ
1. การแจ้งเกิดบุตรของคนต่างด้าว (กรณีแจ้งการเกิดภายในกำหนด)	8	6 / 7 / 0 / 00 / ไม่มี	7	ท.ร. 3	ทะเบียนบ้าน ท.ร. 13 ของบิดา
	6 / 7 / 0 / 00 / ไม่มี	8	7	ท.ร. 3	ทะเบียนบ้าน ท.ร. 13 ของมารดา
	6 / 7	6 / 7	7	ท.ร. 3	ทะเบียนบ้าน ท.ร. 13 ของบิดาหรือมารดา
	6 / 7	0 / 00 / ไม่มี	7	ท.ร. 3	ทะเบียนบ้าน ท.ร. 13 ของบิดา
	0 / 00 / ไม่มี	6 / 7	7	ท.ร. 3	ทะเบียนบ้าน ท.ร. 13 ของมารดา
	พาสปอร์ต	พาสปอร์ต	7	ท.ร. 3	ทะเบียนบ้านกลาง ท.ร. 13
	00 (ไม่ขาด)	00 (ไม่ขาด)	00	ท.ร. 03	ทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ของบิดาหรือมารดา
	00 (ไม่ขาด)	00 (ขาด)	00	ท.ร. 03	ทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ของบิดา
	00 (ขาด)	00 (ไม่ขาด)	00	ท.ร. 03	ทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ของมารดา
	00 (ขาด)	00 (ขาด)	0	ท.ร. 031	ทะเบียนประวัติกลาง ท.ร. 38 ก ของสำนักงานทะเบียน (เหมือนทะเบียนบ้านกลางของสำนักงานทะเบียน)
	00 (ขาด) / ไม่มี	0	0	ท.ร. 031	ทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ก ของมารดา

หมายเหตุ ค้างค้ำถือพาสปอร์ตเทียบได้กับบุคคลรหัส 6 ส่วนคำว่า "ขาด" หมายถึงสิ้นสุดสถานะการณั้ได้รับก่อนคืนให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร

กรณี	รหัสบุคคล ของบิดา	รหัสบุคคล ของมารดา	รหัสบุคคล ของบุตร	ประเภท คู่ชีวิต	ทะเบียนที่เพิ่มชื่อ
- การแจ้งเกิดบุตรของคนต่างหัว (กรณีแจ้งการเกิดภายในกำหนด - ต่อ)	0	00 (ขาด) / ไม่มี	0	ท.ร. 031	ทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ก ของบิดา
	0	0	0	ท.ร. 031	ทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ก ของบิดาหรือมารดา
	ไม่มี	ไม่มี	0	ท.ร. 031	ทะเบียนประวัติกลาง ท.ร. 38 ก ของสำนักงานทะเบียน (เหมือนทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน)
2. การแจ้งการเกิดเกินกำหนด - นายทะเบียนจะต้องพิจารณาสถานะของ บิดามารดาของเด็กว่าในขณะที่เด็กเกิดบิดาและ มารดา มีรหัสบุคคลประเภทใด แล้วออกสูติบัตร ตามสถานะของบิดามารดาในขณะที่เกิด เช่นเดียวกับการแจ้งการเกิดในเวลาที่กำหนด					ทะเบียนที่จะเพิ่มชื่อเด็กที่แจ้งการเกิดเกินกำหนด จะต้องสอดคล้องกับสูติบัตรที่เด็กได้รับเช่นเดียวกับ ข้อ ๑ แต่ให้พิจารณาสถานะปัจจุบันของบิดามารดา ประกอบด้วย เช่น ในขณะที่เด็กเกิดบิดามารดาเป็น บุคคลไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก แต่ปัจจุบันมารดา ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลรหัส 0 แล้ว การเพิ่มชื่อเด็กที่แจ้งการเกิดเกินกำหนด ให้เพิ่มตาม ทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ก ของมารดาได้เลข เป็นต้น

หมายเหตุ คำว่า "ไม่มี" หมายถึงไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรและไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก

กรณี	รหัสบุคคล ของบิดา	รหัสบุคคล ของมารดา	รหัสบุคคล ของบุตร	ประเภท ผู้สมัคร	ทะเบียนที่เพิ่มชื่อ
3. การเพิ่มชื่อในทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ก 3.1 การแจ้งเกิดเกินกำหนดตามข้อ 57 ข้อ 58 การแจ้งเกิดเด็กถูกทอดทิ้งตามข้อ 59 และเด็ก เร่ร่อนหรือเด็กที่ไร้บุพการีตามข้อ 59/1 และ การเพิ่มชื่อเด็กก่อนตามข้อ 98 (กรณีพิสูจน์ สถานะการเกิดและสัญชาติไม่ได้) 3.2 คนต่างด้าวขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตาม ระเบียบ ส.นท.กลางฯ ข้อ 105 กรณีไม่ใช้บุคคล ตามมาตรา 38 วรรคหนึ่ง	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	0	ไม่ต้องออก	ทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ก ตามทะเบียนบ้านของ สถานสงเคราะห์
	0 / 00 / ไม่มี	0 / 00 / ไม่มี	0	ไม่ต้องออก	ทะเบียนประวัติ ท.ร. 38 ก ตามทะเบียนบ้านของบ้าน ที่ขอเพิ่มชื่อ

ส่วนการทะเบียนราษฎร

มกราคม ๒๕๕๒